

pol. C/38 a že tedy firmě G. neměl býti zbytek nejvyššího podání v pořadí této poznámky přiřknut. Leč tento předpoklad odporuje spisům, neboť ve skutečnosti nebylo dražební řízení zrušeno, nýbrž usnesením z 18. dubna 1933 č. j. E 22/33 byl pouze odložen dražební rok na 3 měsíce podle § 3 odst. 2 zák. č. 1/33 sb. z. a n. na návrh vyjednávající věřitelky firmy G., která si nad to výslovně vyhradila zachování zástavních práv exekučně nabytých. Dle § 207 ex. ř. lze však postupovati jen po pravoplatném zrušení dražebního řízení, jak z doslovu tohoto ustanovení plyne. Zákonem č. 1/33 sb. z. a n. mělo býti umožněno dlužníkům, aby snáze docílili poshovění se strany věřitelů. Kdyby věřitelé odkladem dražby získané výhody ztráceli, sotva by se dali pohnouti k odkladu dražby. Účel zákona byl by tím zmařen. Bylo proto i v době rozvrhu nejvyššího podání zahájení dražebního řízení pro firmu G. platně poznamenáno a proto napadené usnesení právem jí v pořadí této poznámky podle §§ 135, 216 č. 4 ex. ř. přikázalo zbytek nejvyššího podání.

Čís. 14474.

Nabyla-li obmyšlená osoba nároku ze smlouvy o životním pojištění teprve, když nastala pojistná příhoda, může použití práva daného jí § 26 zák. o poj. smlouvě a zaplatiti zároveň dospělou splátku pojistného s účinkem v ustanovení tom uvedeným. Jakmile nastala pojistná příhoda, střetl se závazek obmyšlené osoby zaplatiti pojistnou premií se závazkem pojišťovny zaplatiti pojistnou náhradu.

(Rozh. ze dne 22. června 1935, Rv I 1456/33.)

Manžel žalobkyně uzavřel se žalovanou ve prospěch žalobkyně smlouvu pojišťovací na život a zavázal se platiti čtvrtletní pojistné premie počínajíc dnem 1. prosince 1930. Premie splatná dne 1. června 1931 nebyla zaplacená. Pojistník zemřel dne 24. června 1931. Žalobou domáhá se žalobkyně vyplacení pojistného. **P r v ý s o u d** žalobě nevyhověl. **D ů v o d y:** Podle § 5 bod 3 všeobecných pojišťovacích podmínek jest oprávněn pojištěný zaplatiti pojišťovací premií v 90denní dodatečné lhůtě jen v druhém a následujících rocích. Pojistník byl tedy s placením premií v prodlení. Pokud jde o názor, že žalovaná nemohla odstoupiti od smlouvy, když již pojistný případ nastal, ustanovuje § 5 bod 2 všeob. pojišť. podmínek, že žalovaná má právo, když pojištěnec první premií anebo premií prvního roku včas nezaplatil, do té doby, kdy bylo zaplacené, odstoupiti od smlouvy bez výpovědi. Toto ustanovení nelze vyložit jinak, než, že oprávnění pojišťovny k odstoupení od smlouvy se týká všech premií, které mají býti zaplacený v prvním roce pojištění (§ 914 všeob. obč. zák.). Žalovaná odstoupila od smlouvy dopisem z 26. června 1931, tedy ještě před tím, než nastal pojistný případ, neboť oznámení má význam jen deklaratorní. Zanikla tedy pojišťovací smlouva ještě před vznikem pojistného případu a byla proto žalovaná oprávněna odepřítí výplatu pojištěné částky. Jinak žalobkyně dostála své povinnosti podle § 13 všeob. poj. podmínek a oznámila ve

třídenní lhůtě úmrtí svého manžela žalované. K zamítnutí žaloby však stačilo, že žalovaná byla oprávněna odstoupiti od smlouvy. O d v o l a c í s o u d uznal podle žaloby. D ů v o d y: Žalovaná dopisem ze dne 26. června 1931 oznámila žalobkyni, že dnem 1. června 1931 smlouvu pojišťovací stornovala. Žalobkyně své povinnosti plynoucí pro ni z ustanovení § 13 pojišťovacích podmínek dostála, a úmrtí svého manžela ve 3denní lhůtě pojišťovně hlásila. Podle § 5 bod 2 pojišťovacích podmínek pojišťovna má právo, když pojištěnec premie prvního roku včas nezaplatí, odstoupiti od smlouvy bez výpovědi do té doby, kdy bylo zaplacení. Prvý soud má za to, že žalovaná odstoupila od smlouvy ještě před tím, než nastal pojistný případ t. j. 1. červnem 1931, ježto označení odstupu od smlouvy má význam jen deklaratorní. Avšak odporovalo by zásadě poctivého styku, kdyby pojišťovna mohla odstoupiti od smlouvy ještě po té, když již nastala pojistná událost. Pojišťovna má ovšem podle § 5 bod 2 všeobecných podmínek možnost odstoupiti jednostranně od smlouvy bez výpovědi v případě, že premie nebyly v prvním pojišťovacím roce včas zaplacené, pokud zaplacení nebylo uskutečněno, avšak takový projev odstupu musí se státi dříve, než nastala pojistná událost, a nestačí jednostranná vůle pojišťovny smlouvu zrušiti bez projevu vůle té vůči pojistníkovi nebo vůči obmyšlené osobě. Odvolací soud poukazuje ve směru tom na bližší odůvodnění obsažené v rozhodnutí nejvyššího soudu čís. 11532 sb. n. s. Žalovaná odstoupila od smlouvy teprve dopisem ze dne 26. června 1931, kdežto pojistná událost nastala již úmrtím pojistníka dne 24. června 1931, takže k odstoupení od pojišťovací smlouvy nedošlo. Poněvadž pak žalobkyně žalobní prosbu obmezila o premii splatnou dne 1. června 1931, nemůže žalovaná ani z tohoto důvodu odpírati žalobkyni výplatu pojistného. Že z důvodů nevyhovění § 13 všeobecných podmínek nemůže pojišťovna odpírati výplatu pojistného, dovodil již správně první soud a že by pojistník jednal nepoctivě, bylo vyvráceno. Je tedy žalobní nárok svým důvodem po právu.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y :

Dovolatelka vyvozuje ztrátu nároku žalobkyně na pojištěný peníz ze skutečností, že žalobkyně nepoužila práva daného jí § 26 zákona o smlouvě pojišťovací ze dne 23. prosince 1917 č. 501 ř. z. a nezaplatila třetí splátku pojistného, splatnou dne 1. června 1931, což mohla učiniti jako obmyšlená osoba i po smrti pojistníkově. Nabyli-li však žalobkyně v důsledku ustanovení § 10, první odstavec všeobecných pojišťovacích podmínek, jenž odpovídá předpisu § 132, první odstavec zákona o smlouvě pojišťovací, jako obmyšlená osoba nárok z pojišťovací smlouvy teprve, když nastala pojistná příhoda, mohla použití zmíněného práva, které jí poskytuje § 26 zákona o smlouvě pojišťovací, a zaplatiti s účinkem tam uvedeným dlužnou splátku pojistného v důsledku toho až od tohoto okamžiku. I kdyby se na toto právo obmyšlené osoby pohlíželo jako na závazek, střetl se tímto okamžikem se vzájemnou pohledávkou

žalobkyně proti žalované pojišťovně na vyplacení pojistné náhrady. Od této doby, tedy od 24. června 1931 účinkuje vzájemné započtení (§ 1438), které žalobkyně projevila ve sporu tím, že obmezila v přípravě spise ze dne 26. února 1932 žalobní žádost o tuto splátku pojistné premie. Tímto započtením a tudíž srážkou premiové splátky z plnění, k němuž jest pojišťovna zavázána na základě téže pojišťovací smlouvy — což odpovídá ostatně opatření, jež může podle § 27 zákona o smlouvě pojišťovací učiniti pojišťovna — nastalo vyrovnání této premiové splátky. Zrušení pojišťovací smlouvy dopisem žalované pojišťovny 26. června 1931 se proto nestalo před zaplacením dlužné premiové splátky. Nebyla tedy žalovaná pojišťovna oprávněna podle § 5 odst. 2 všeobecných pojišťovacích podmínek zrušiti smlouvu pojišťovací beze vší výpovědi.

Čís. 14475.

Obec v Čechách neručí za škodu vzniklou žalobci vyhoštěním.

(Rozh. ze dne 22. června 1935, Rv I 1691/33.)

Žalobce žaluje obec Č. L. na náhradu škody, která prý mu vzešla vydáním a předčasným uveřejněním vyhošťovacího výměru obecního úřadu v Č. L. potvrzeného výměrem okresní politické správy, avšak zrušeného výnosem zemské správy politické. Žaloba byla zamítnuta s o u d y v š e c h t ř í s t o l i c, n e j v y š š í m s o u d e m z t ě c h t o

d ů v o d ů:

Obec neručí za škodu, která někomu vznikne při výkonu její veřejnoprávní působnosti, není-li zvláštního zákona, který by obci ručení takové za nesprávný nebo nezákonný výkon veřejné moci ukládal (rozh. býv. nejv. soudu ve Vídni ve sbírce Glaser-Ungerově n. ř. č. 5920 a rozh. 3591 a 6428 sb. n. s.). Vyhoštění žalobce podle § 11 obecního zřízení v Čechách náleží do veřejnoprávní působnosti obce a, ježto žádný výkon neukládá obci ručení za nesprávné nebo nezákonné vyhoštění, nelze na obci náhrady škody v takovém případě požadovati. Vyhoštění žalobce nenáleží do oboru místní policie podle § 28 obecního zřízení českého a nespádá tedy vůbec pod ustanovení § 37 ob. zřízení českého. Ostatně ručení žalované obce podle § 37 ob. zřízení českého bylo v souzeném případě nálezem správních úřadů pravoplatně vyloučeno.

Čís. 14476.

Účinek výhrady práva vlastnického, byla-li věc prodána s touto výhradou exekučně prodána a výtěžek byl vydán věřiteli, pro jehož pohledávku věc byla zabavena.

(Rozh. ze dne 22. června 1935, Rv I 1898/33.)

(Srov. sb. n. s. čís. 6655.)